

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 80 petih vrst & Din 2, do 100 vrst & Din 2,50, od 100 do 300 vrst & Din 3, večji inserati petih vrst Din 4.— Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 14.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101. SLOVENJ GRADEC, Slomškov trg 5. — Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Napetost na Dalinem vzhodu narašča

Predsednik od Japoncev postavljene kitajske vlade ubit — Skupni interesi Anglije in Amerike

Tako v Londonu kakor v Washingtonu potrjujejo razgovore med obema vladama glede skupne politike na Daljnem vzhodu — Ameriški in kanadski vojaški ukrepi za obrambo Pacifika

Haifong, 11. oktobra. AA. (Domej). Predsednik kitajske vlade Vangčungvej, ki je načeloval vladi, ki je bila proti maršalu Čangkajšek, je bil ubit v svojem stanovanju. Umor je izrazil veliko vznemirjenje. Japonске oblasti so ukinile vse potrebe, da uvedejo preiskavo in da bi našle neznanega morilca.

Vangčungvej je bil rojen l. 1881 v Panvu, provinca Kvangtung. Visokošolske studije je končal na juridični fakulteti v Tokiu. Na Japonskem se je pridružil kitajski revolucionarni zvezi in je postal eden njenih najbolj aktivnih članov ter sodelavec Sunjatsena. V marcu 1909 je bil zapleten v zaroto proti kitajskemu prestolonasledniku, ki so ga hoteli umoriti. Atentat se je pa ponesrečil in obsojen je bil na do smrti ječo. Revolucija l. 1911 mu je zopet dala svobodo. Leta 1917 je odšel v Kanton, kjer je Sunjatsen ustanovil lastno vladno, naperjeno proti Nankingu. Nato je bil dolga leta vodja levega krila stranke Kuomin, ki je bila v stalnem boju s centralno vlado v Nankingu, na čelu katere je bil Čangkajšek. Leta 1940 je bil imenovan za predsednika od Japoncev postavljene centralne vlade v Nankingu.

Tudi šanghajski župan umorjen

Sanghaj, 11. okt. s. (CBS). Šanghajski župan, ki so ga imenovali Japonci, je bil večeraj jutraj umorjen.

Domnevajo, da ima umor politično ozadje. Župan je bil znan kot eksponent Japoncev. Za morilcem ni še nobenega glasu. Po japonskih informacijah je izvršil umor neki Kitajec.

Sanghaj, 11. okt. s. (Reuters). Ugotovljeno je sedaj, da je šanghajskega župana umoril eden njegovih služabnikov. Župan je bil umorjen med spanjem in sicer v svojem stanovanju v mestnem delu Honkiu, ki je pod japonsko upravo. Istočasno je bil v istem okraju ustreljen neki višji japonski častnik.

Japonske oblasti so odredile najstrožje preiskavo. V okraj, kjer sta bila izvršena umora, so bili poslani močni vojaški oddelki.

London, 11. okt. s. (Reuters). Podtajniku za zunanje zadeve Butlerju je bilo večeraj v spodnji zbornici stavljenih več vprašanj glede položaja na Daljnem vzhodu. Tako so vprašali poslanci: kako napredujejo razgovori med angleško in ameriško vlado glede skupne politike na Daljnem vzhodu? Ali se angleška vlada posvetuje tudi z drugimi nevtralnimi in prijateljskimi državami, tako z rusko, kitajsko in nizozemsko vlado? Ali je bila proučena tudi možnost obrambe nizozemske Vzhodne Indije?

Butler je odgovoril, da se je angleška vlada sporazumela z ameriško vlado glede prepovedi izvoza letalskega bencina na Japonsko. Nadalje je dejal, da se vlada popolnoma zaveđa važnosti prijateljskega kontakta z interesiranimi vladami o skupnih interesih na Daljnem vzhodu. V tem oziru so gotovi razgovori angleške vlade z interesiranimi vladami v teku in še niso končani. Ti razgovori imajo znaten pomen.

Washington, 11. okt. s. (CBS). Na konferenci tiska je sinoči ameriški zunanji minister Hull potrdil izjavo angleškega podtajnika za zunanje zadeve Butlerja pred parlamentom, da se vrše med angleško in ameriško vlado konzultacije glede položaja na Daljnem vzhodu. Hull pa je pripomnil, da obe vladi druga drugo samo obveščata glede svojih sklepov in stališč, da pa med Anglijo in Zedinjenimi državami ne obstoji noben formalni dogovor glede skupnega stališa na Daljnem vzhodu. Nobeni sklepi v tem oziru še niso bili dokončno sprejeti.

Boston, 11. okt. s. Tujakšnji radio pravi k svojem mednarodnemu položaju, da so države podpisnice berlinskega pakta morale upale, da bodo s tem paktom ustrašile Anglijo in Zedinjene države, v resnici pa je bil efekt ravno nasproten. Obe državi sta se pospešili svoje vojne priprave do skrajnih mej in povečali sodelovanje. Zaradi skupne diplomatske akcije Anglije in Amerike je bila zlasti Japonska na Daljnem vzhodu že potisnjena v diplomatsko defenzivo.

Sporazum tudi z Avstralijo

Moskva, 11. okt. l. Radijska postaja v Moskvi je v svojem pregledu političnih dogodkov v zadnjih dneh objavila dve vesti ameriškega in angleškega tiska iste vsebine.

V prvi vesti je navedla, da je »Cristian Science Monitor« iz Bostona objavil vest svojega washingtonskega sodručnika, v kateri pravi, da je že dosežen sporazum

med Zedinjenimi državami, Anglijo in Avstralijo glede skupnega sodelovanja njihovih oboroženih sil ne samo na Atlantiku, temveč tudi na Pacifiku.

Prav tako je londonski »Daily Mail« v komentarju o diplomatskih razgovorih v Washingtonu med ameriškim zunanjim ministrom Cordellom Hullom, angleškim poslanikom lordom Lothianom in avstralskim poslanikom Caseyem potrdil, da je že dosežen sporazum glede razširjenja vojaškega sodelovanja na Atlantskem oceanu in v Pacifiku po istem vzgledu kakor obstoji med Zedinjenimi državami in Kanado.

List dodaja, da vsebina tega novo zaključenega sporazuma ne bo objavljena, dokler ne bodo končane predsedniške volitve Zedinjenih držav, kolikor pač mednarodni dogodki ne bodo prisilili teh treh držav, da aktivno vojaško sodelujejo še pred volitvami.

Posvetovanja v Beli hiši se nadaljujejo

Washington, 11. okt. s. (Ass. P.). Predsednik Roosevelt je imel sinoči v Beli hiši daljšo konferenco z zunanjim ministrom Hullom in podtajnikom za zunanje zadeve Wellesom. Kakor se je izvedelo iz dobro poučenih krogov, se je konferenca nanašala na položaj na Daljnem vzhodu.

Tudi odpoklic ameriških odpravnikov poslov v Rimu in Berlinu spravljajo dobro poučeni krogi v zvezo z razmerjem Zedinjenih držav do Japonske. Ameriška vlada hoče namreč od obeh odpravnikov poslov dobiti natančne informacije glede berlinskega pakta, ki ga je sklenila Japonska z Nemčijo in Italijo.

Ojačenje ameriške vojske na Havajskem otočju

Washington, 11. okt. s. (Ass. Press). Ameriški vojni minister Stimson je sporočil sinoči, da je sklenilo vojno ministrstvo znatno ojačiti posadke ameriške vojske na Havajskem otočju, da bim bolj izpolni obrambo otočja. Na Havajsko otočje bo poslanih v garnizije v kratkem 24.000 ameriških vojakov. Tisoč mož oddelekov protiletalskega opremlenja pa je že na poti v Honolulu. Skupno z ojačenjem posadk ameriške vojske mornarice v Pacifiku, ki jo je predvčerajšnjim napovedal mornariški minister Knox pomeni tudi ojačenje posadk kopnene vojske na Havajskem otočju izredni ukrep Zedinjenih držav za obrambo Pacifika.

Stimson je nadalje sporočil, da se dela za zgradnjo letalskega in mornariškega oporišča v Fairbanksu na Aljaski z največjo naglico nadaljujejo. Oddelki ameriške vojske bodo poslani v Fairbanks že v kratkem, celo leto prej nego so doletovali prvotni načrti vojnega ministrstva.

Ottawa, 11. okt. s. (Reuters). Kanadska vlada je odredila, da bo v zapadnih kanadskih provincah Columbia in Alberta ustanovljeno posebno ojačeno vojaško okrožje s samostojnim poveljstvom, tako zvano pacifiško okrožje. Na ta način bo znatno ojačena obramba pacifiške obale Kanade.

Vpoklic rezervistov ameriške vojske mornarice

Washington, 11. okt. s. (Ass. Press). Mornariško ministrstvo je odredilo, da se morajo vsi rezervisti ameriške vojske mornarice 7. novembra prijaviti v službo v 6 ameriških vojnih lukah.

Pospešene vojne proizvodnje v Zedinjenih državah in v Kanadi

Washington, 11. okt. s. (Ass. Press). Ameriško vojno ministrstvo je sinoči izdalo ukrepe za izredno pospeševanje vojne proizvodnje v Zedinjenih državah. Vojne oblasti so dobile pooblastilo, da smejo spremeniti pogodbe za naročila s tovarnimi orožja v takem smislu, da bo čim bolj pospešena proizvodnja, predvsem pa proizvodnja letal in letalskih motorjev.

V letalskih tvornicah bo uvedeno neprekinjeno 24 urno dnevno delo. S tem se bo v kratkem dvignila mesečna proizvodnja vojaških letal v Zedinjenih državah na 2500 aparatov. Ze sedaj pa proizvajajo ameriške tvornice 1000 letal na mesec, od tega polovico za angleško vojsko.

Ottawa, 11. okt. s. (Reuters). Kanadski letalski minister Hoover je sporočil večeraj, da bodo načrti za večbanje angleških letalcev v Kanadi spremenjeni tako, da se

bo večbanje zelo pospešilo. Iz Avstralije in Novega Zelanda pa bo dospelo v Kanado dvakrat več letalcev, nego je prvotno nameravano. Število letalskih strelcev, ki bodo izvežbani v Kanadi v teku enega leta, bo znašalo 30.000, namesto 22.000, kakor je bilo prvotno nameravano. Kanadski minister za oboroževanje je sporočil, da bo v kanadskih tvornicah zgrajenih prihodnje leto 3000 tankov najnovejšega srednjega tipa. Tvornice bodo izdelovale tanke po zadnjih angleških in ameriških načrtih. 1800 tankov bo izdelanih za vojsko v Angliji.

Ameriška vojaška misija potuje v London

Washington, 11. okt. s. (Ass. Press). Sinoči je bilo uradno sporočeno, da odpotuje v kratkem v London posebna vojaška misija Zedinjenih držav. Uradno poročilo pravi, da bo imela ta misija nalogo, da študira angleško protiletalsko obrambo.

Člani ameriške vojaške misije bodo potovali v Anglijo preko Lisbone z rednim prekoceanskim potniškim letalom Clipper.

Jutri bo govoril Roosevelt

Washington, 11. okt. s. (Ass. Press). Predsednik Roosevelt je odpotoval za krajši čas v državo Ohio, kjer bo imel v soboto govor po radiu.

Rooseveltove čestitke Kitajski

Washington, 11. okt. s. (Ass. Press). Za večerajšnji kitajski narodni praznik ob 29. obletnici vstaje leta 1911 je poslal predsednik Roosevelt čestitke.

sednik Roosevelt kitajski vladi in kitajskemu narodu brzoglavne čestitke. Roosevelt v brzoglavki s posebnim poudarkom naglašala tradicionalno prijateljstvo med Kitajsko in Zedinjenimi državami.

Maršal Čangkajšek o japonskih zahtevah

Čungking, 11. okt. s. (Reuters). Na kitajski narodni praznik je imel maršal Čangkajšek govor, v katerem je dejal, da japonska zahteva po vzpostavitvi novega reda na Daljnem vzhodu, ne pomeni nič drugega kakor zahteva po osvojitvi Kitajske. Dalje pa je dejal maršal Čangkajšek, da japonske zahteve dobivajo še širšo obliko: Japonska hoče namreč nov red tudi za širše področje vzhodne Azije. To pa se pravi, da hoče razširiti svoj vpliv tudi nad vodovje Tihega Oceana.

Japonci bombardirajo Čungking

Sanghaj, 11. okt. s. (Stefani). Večeraj je 119 japonskih bombnikov bombardiralo Čungking. Nad 800 eksplozivnih bomb srednjega in težkega kalibra je bilo vrženih na predmestja in okolico. Na mesto samo japonska letala niso metala bomb.

Siamske zahteve

Sanghaj, 11. okt. s. (Stefani). Po tukajšnjih informacijah so se pojavile v pogajanjih med francosko Indokino in Siamom glede siamskih teritorialnih zahtev velike težave. Siamski ministrski predsednik je večeraj

rajo sporočil, da se stamska vlada glede položaja posvetuje z japonsko vlado.

Tudi Kuba za skupno obrambo

Havana, 11. okt. s. (Ass. Press). Novi predsednik Kube polkovnik Battista je večeraj prisegel. Ob tej priliki je imel govor, v katerem je dejal, da morajo vsi Američani biti združeni v skupnih prizadevanjih za obrambo Amerike v sedanjih težkih in nevarnih časih.

Manevri brazilske vojske

Rio de Janeiro, 11. okt. s. (Ass. Press). Pravkar so se pričeli veliki manevri brazilske vojske, ki so največji, kar jih je doslej poznala Brazilija. V kombiniranih vajah sodelujejo trije brazilske armadni zbori in vsa vojna mornarica. Manevri bodo trajali devet dni. Na krovu brazilske vojne ladje Sao Paolo, s katere vodijo manevre, prisostvuje vajam tudi posebna ameriška mornariška misija.

Angleške zaloge volne v Ameriki

Washington, 11. okt. s. (CBS). Angleška vlada je v sporazumu z ameriško vlado poslala v Zedinjene države v srambo za čas vojne 125 milijonov kg volne iz Avstralije. Ta volna ostane last angleške vlade, sme pa biti prodana v primeru, če bi v Ameriki volne zmanjkalo. Če bi se Zedinjene države zapletle v vojno, določa sporazum, da bosta angleška in ameriška vlada skupno odločili, kaj bi bilo z volno storiti.

Angleži zapuščajo Rumunijo

Angleško poslaništvo v Bukarešti pripravljeno za odhod — Poslabšanje odnosov z Madžarsko

Bukarešta, 11. okt. s. (Reuters). Tako angleško poslaništvo kakor tudi vsa druga oficijelna angleška zastopstva v Rumuniji se pripravljajo na odhod iz države.

Vsem angleškim državljanom v Rumuniji, ki se ne mude v državi v oficijelnih misijah, je dalo angleško poslaništvo navodilo naj bodo pripravljeni na takojšen odhod v primeru posebnega poziva.

London, 11. okt. s. (Reuters). Poštno zveze med Bukarešto in Londonom so se sedaj nekoliko izboljšale. Angleška vlada je prejela iz Bukarešte nekaj podatkov o položaju v Rumuniji, vendar še ne toliko, da bi si lahko ustvarila popolnoma jasno sliko.

Bukarešta, 11. okt. s. (Ass. Press). V Bukarešto je dospelo več nemških častnikov nemške vojske. Častniki so nastanjeni v najboljših apartmanih prestolniških hotelov.

Predčasni vpoklic rezervistov

Bukarešta, 11. okt. s. (Reuters). Rumunska vlada je odredila, da bo letnik 1914. rumunske vojske že prihodnji mesec nastopil službo v kadru.

Spor z Madžarsko

Bukarešta, 11. okt. s. (Reuters). Zaradi naraščajoče madžarske rumunske napetosti se je rumunska vlada baje obrnila na nemško in italijansko vlado s prošnjo za posredovanje in ureditev spora.

Bukarešta, 11. okt. e. Poslanik Valer Pop, predsednik komisije za pogajanja glede razmejitev z Madžarsko, potuje te dni v Berlin, da obvesti Hitlerja o dogodkih na Madžarskem in o nasilju, ki ga Madžari izvajajo nad rumunskim prebivalstvom v Transilvaniji ter o preiskavi, ki so jo uvedle rumunske oblasti. Z istim ciljem potuje bivši rumunski zunanji minister Manolescu v Rim. Poudarjajo, da je bil Manolescu podpisnik pogodbe na Dunaju.

Bukarešta, 11. okt. AA. (Rador). Predsedstvo vlade objavlja uradno poročilo, ki zanika nekatere trditve madžarskih uradnih krogov o položaju Madžarov, ki so zapustili Rumunijo. Ti Madžari niso bili iz Rumunije izgnani, ampak so prostovoljno odpotovali iz Rumunije, ker so po rodu iz krajev, ki so bili priključeni Madžarski. Poročilo tudi pravi, da se Madžarom ni zgodilo nič hudega v Rumuniji in da tudi nihče ni slabo postopal z njimi.

Prepoved madžarskih listov

Budimpešta, 11. okt. AA. (MTI). Izvedelo se je, da so bili v Rumuniji prepovedani vsi madžarski listi in časopisi.

Turški odgovor na prepoved izvoza petroleja

Bukarešta, 11. okt. s. (Ass. Press). Po nepotrjenih informacijah je trgovinski delegat turške vlade obvestil rumunsko vlado, da bo morala Rumunija za uvoz turškega bombaža plačati odslej protivrednost v dolarjih. Ta ukrep je povzela turška vlada, ker Rumunija ne izpolnjuje svoje pogodbe za dobavo petroleja Turčiji.

Sele pred mesecem sta podpisali turška in rumunska vlada sporazum, ki je določal, da bo Rumunija dobavljala Turčiji Petrolej, v zameno pa Turčija Rumuniji dal bombaž v isti vrednosti. V turških krogih pravijo, da je Rumunija ta dogovor sedaj prekršila.

Rumunski kapital v Ameriki

Washington, 11. okt. s. (Ass. Press). Predsednik Roosevelt je sinoči podpisal dekret, ki odreja prepoved izvoza vsega rumunskega kapitala v Zedinjenih državah, ki postane s tem imobilen, kakor se je to zgodilo na podlagi prejšnjih dekretov ameriške vlade s terjatvami vseh drugih evropskih držav, ki jih je zasedla nemška vojska.

Cenijo, da znaša rumunski kapital v Zedinjenih državah približno 100 milijonov dolarjev.

Italijanski obisk v Španiji

Madrid, 11. okt. AA. (Stefani). Posebni odposlanec kralja in cesarja Italije maršal de Bonco, ki bo izročil generalu Francu ovratnico reda sv. Anunziata, je večeraj popoldne z letalom doletoval na madžarsko letališče, kjer so mu zastopniki španske vlade in falangistične stranke priredili slovesen sprejem. Med ostalimi uglednimi osebnostmi, ki so pričakovale maršala de Bona, je bil veleposlanik Italije z vsem osebjem veleposlaništva, nemški veleposlanik s svojim osebjem in druge osebnosti iz političnega in diplomatskega življenja. Ko se je vozil z letališča v svoj hotel, je prebivalstvo priredilo navdušene manifestacije maršalu de Bonu.

Ob 18. uri je maršal de Bono zapustil hotel in odšel v rezidenco generala Francu. V »Pradu« je bil nato sestanek med Francom in de Bonom. V isti palači bo danes slovesnost izročitve reda sv. Anunziata generalu Francu.

Politična amnestija na Madžarskem

Budimpešta, 11. okt. AA. (MTI). Horthy je pomislil večje število političnih obsojencev. Ta pomiselnost je bila objavljena v zvezi s sporazumom, ki sta ga 1. oktobra podpisali madžarska in slovaška vlada.

Ruski manevri ob Črnem morju

Moskva, 11. okt. s. (Ass. Press). V okolici Odese so v teku veliki manevri ruske vojske.

V Sebastopolu na Krimu in v Bakuju so se vršile velike protiletalske vaje.

Ameriški Čehi in Slovaki

London, 11. okt. s. (Reuters). Zunanji minister češke vlade v Londonu Jan Masaryk, ki se je pravkar vrnil iz Zedinjenih držav, je izjavil, da stoji poldrugi milijon Čehov in Slovkov v Ameriki trdno ob strani češkega narodnega odbora.

Guverner Malte odstopil

London, 11. okt. AA. (Reuters). Minister za kolonije je objavil, da je guverner za Malto podal ostavko iz zdravstvenih razlogov. Svoje mesto bo zapustil v mesecu maju in se vrnil v Anglijo. Guverner Malte je bil že od leta 1936.

Korporacijski sistem na Norveškem

Stockholm, 11. okt. s. (Reuters). Švedski listi poročajo iz Norveške, da uvajajo Nemci na Norveškem korporacijski sistem. Posamezni sloji bodo tvorili svoje korporacije, ki bodo zopet poslele svoje zastopnike v osrednji parlament. Ta parlament pa ne bo imel pravice, da sklepa o vprašanih organizacijah dela in odrejanja plač, temveč bo to prepusteno osrednji vladi.

Borbe v zraku se nadaljujejo

Nemške zažigalne in eksplozivne bombe nad Londonom in drugimi angleškimi kraji

London, 11. okt. s. (Reuter). O letalskih napadih na Anglijo javlja današnje jutranje poročilo notranjega in letalskega ministristva:

Sovražni letalski napadi preteklo noč so bili v glavnem naperjeni na London, napadeni pa so bili tudi mnogi drugi deli Anglije in Walesa.

V Londonu in predmestjih je bilo vrženih mnogo eksplozivnih in zažigalnih bomb preko obsežnega ozemlja. Več hiš in trgovskih zgradb je bilo zadetih. Povzročeni so bili nekaj požarov, od katerih pa noben ni imel večjega obsega in so bili vsi kmalu obvladani.

Nekaj oseb je bilo ubitih, toda točno število žrtev še ni znano. Zdi se, da je bilo število žrtev majhno v primeru z obsevom napada.

V južnem Walesu so bile vržene bombe na neko mesto, v severovzhodni Angliji pa so bila napadena tri mesta.

London, 11. okt. s. (Reuter). Nočni letalski napad na London se je pričel sredi zvečer, kmalu po nastopu mraka. Nemci so se poslužili taktike, ki so jo uporabili v prejšnjih nočeh: Letala so namreč vrgla najprej več svetlobnih rakiet, ki so razsvetlile ozemlje, nato pa so izvršila napade. Karakteristika napada preteklo noč je bila, da je bilo vrženih na London posebno mnogo zažigalnih bomb.

Prve napade zvečer so izvedle tri skupine nemških bombnikov. Protiletalsko topništvo jih je takoj pričelo obstreljevati z močnim zapornim ognjem. V jasni mesečni noči so kmalu po pričetku napada videli, da je bilo eno izmed nemških letal zadeto. Po še nepotrjenih poročilih je letalo nato v okolici Londona strmoglavilo na zemljo.

Skupno je bilo preteklo noč bombardiranih nad 50 londonskih okrajev. Povzročena škoda pa je primeroma majhna. V več okrajih so nemška letala vrgla bombe napolnjene s tekočim gorivom. Te bombe so povzročile požare, ki pa so bili hitro obvladani.

Nadajle so preteklo noč nemška letala bombardirala nekaj mest ob ustju Temze ter več točk ob južni obali vse do Walesa. Prav tako poročajo o napadih iz srednje, severozahodne in severovzhodne Anglije.

V nekem severovzhodnem mestu je padla bomba v bližini plesne dvorane, kjer je bila ravno plesna prireditev, ki pa zaradi tega ni bila prekinjena. Nihče ni bil ranjen.

V okolici Liverpoola je bilo eno izmed nemških letal bele zadeto od granat protiletalskih topov.

London, 11. okt. s. (Reuter). Nočni letalski alarm se je danes končal v Londonu nekoliko prej, nego običajno, že pred zoro.

Toda kmalu po nastopu dneva je bil zjutraj v Londonu zopet dan letalski alarm. Devet nemških bombnikov, ki so prileteli preko južnovzhodne obale je izvedlo napad proti Londonu. Protiletalsko topništvo je stopilo v akcijo in je sovražno formacijo razpršilo. Štiri nemški bombniki so se obrnili, ne da bi nadaljevali z napadom, pet ostalih pa se je razpršilo v raznih smereh.

London, 11. okt. s. (Reuter). K nemškim letalskim napadom na London opozarjajo angleški krogi na dejstvo, da je London

v primeri z drugimi angleškimi mesti najmanj gostito zazidan. Samo ena petina celotne površine Londona obsega hiše in drugo zazidano ozemlje, vse drugo pa so parki, vrtovi, trgi itd. Prav zaradi tega imajo nemški letalski napadi manjši učinek, nego bi bilo pričakovati.

Zaklonišča v Londonu

London, 11. okt. s. (Reuter). Nova podtajnica ministristva za notranje zadeve mrs. Wilkinson je včeraj inspicirala protiletalska zaklonišča v vzhodnem Londonu. Ob tej priliki je dejala, da se drži vlada pri gradnji protiletalskih zaklonišč načel: varnost, higiena in možnost spanja.

London, 11. okt. s. (Reuter). Kentški vojvoda je včeraj inspicirala taborišča beguncev iz Londona pri Exeteru.

Angleški bombniki nad Nemčijo

London, 11. okt. s. (Reuter). Letalsko ministristvo je objavilo davi naslednji komunikacije:

Preteklo noč so angleški bombniki izvedli napade na benecinska skladišča, rafinerije in druge cilje, kakor tudi na prometne naprave v Nemčiji ter na invazijske luke v zasedenem ozemlju.

London, 11. okt. s. (Reuter). Snoči so nemški težki topovi preko Kanala pol ure obstreljevali Dover in okolico. Kmalu nato pa so ob južni angleški obali opazili, da je preletelo Kanal večje število angleških bombnikov, ki so napadli nemške težke topove pri rtu Gris Nez. Angleška letala so izvršila napade kjub višjemu vetru ki je pihal iz južnozahodne smeri.

Poleg nemških težkih topov so angleški bombniki očividno bombardirali tudi druge objekte ob francoski obali Kanala. V širini več milij okoli Calaisa se je videl sij eksplozij in požarov, strehanje protiletalskega topništva in žarki žarometov.

London, 11. okt. (Reuter). Letalsko ministristvo objavlja nekaj podrobnosti o napadih angleških letal na Nemčijo v noči od srede na četrtek. Napad na Kruppove tvornice v Essenju so izvršili težki bombniki. Vrženih je bilo veliko število eksplozivnih bomb težkega kalibra. Nastala sta dva velika požara.

Napad na tvornice aluminija v Grewenbrechu je trajal dve uri. Opažena je bila večja eksplozija.

Ob Kanalu je bila posebno močno bombardirana luka v Boulogneju. Vrežene so bile tri tone eksplozivnih bomb. Letala obalnega poveljstva so se vrstila drugo za drugim k napadom, tako da je vsako minuto sledil nov napad.

Na reki Maas so bile v sredo zvečer napadene tri velike tovarne ladje.

Napadi so bili izvršeni kjub močnemu dežju in snegu.

Ameriški strmoglavci za Anglijo

Washington, 11. okt. s. (Ass. Press). S posebno odredbo, ki jo je odobrila kongres in jo je snoči podpisal predsednik Roosevelt, je bilo omogočen, da bo 100 ameriških bombnikov strmoglavcev, ki so bili izdelani v ameriških tovarnah za švedsko, takoj prodanih Angliji.

njanje tistih, ki hočejo ovirati obnovo Francije in ki zavlačujejo izvajanje odredb, ki so nujne za ohranitev miru v Franciji. V zvezi s strogimi odredbami francoske vlade so organi javne varnosti opravili številne hišne preiskave po petnajstih občinih in sicer zlasti pri članih komunistične stranke. Policija je pri tem našla mnogo važnih dokumentov. Zaprl so 27 oseb, ki so jih internirali v taboriščih v Monsu v južni Franciji.

General de Gaulle v Kamerunu

London, 11. okt. AA. (Reuter). Poročajo iz Duala v Kamerunu, da se je tam včeraj izkrcal general de Gaulle in da ga je sprejel generalni guverner, ki je njegovo pristal.

Samo sto pism dnevno

Vichy, 11. okt. j. (Havas). Nemške okupacijske oblasti so v okviru najvišje zopetne otvoritve poštnega prometa med nezasedeno in zasedeno Francijo sporočile francoski vladi, da se zaenkrat dovoljuje le izmenjava 100 pism dnevno med obojema deloma Francije. V teh 100 pismih je vsebina vsa javna in privatna pismenska korespondenca.

Iz Metlike

Trgovane počitnice. Glede na spremembo vremena je sresko načelstvo v Črnolju odredilo da trajajo trgovane počitnice za vse šole v srezu od 8. do 12. oktobra. V času teh počitnic se vsi za učitelstvo osnovnih šol kmetijskih tečaj v Črnolju.

Pričetek obrtno-nad. šole. S poukom na obrtno-nadaljevalni šoli v Metliki se bo pričelo v ponedeljek dne 14. t. m. ob 15. in to za vse trgovske vajence in za obrtne vajence, ki so že dovršili pripravljalni razred. Razpored za ostale bo podrobno objavljen v šoli. V nedeljo 13. t. m. ob 10. se bo v šoli vršil zdravniški pregled vseh vajencev in vseh drugih obveznikov obvezne telesne vzgoje od 14. do 20. leta.

Komemoracija. Na dan 6. obletnice smrti blagopokojnega Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja je priredilo Sokolsko društvo lepo spominsko svečanost, katere se je udeležilo vse članstvo in narasčaj. Svečanost je otvorila mestna godba z žalno koračnico, na odprtem odru pa se je pojavila spominska slika. Po spominskem govoru in deklaracijah je svečanost zaključila državna himna.

Neokusna šola. V ponedeljek se je pred ljudsko šolo na Štrčjevičevem ustavil s motorjem šol. upravitelj iz Črnejčeva g. Ahačič. Motorno kolo je postavil pred šolsko poslopje izpred katerega pa mu ga je v mraku neznan objektnezi odpeljal in s tem povzročil nemalo skrbi in tukanja, saj je g. Ahačič do 3. ure ponoči brezuspšno

Na željo mnogih predvajamo še danes ob 16. uri angleški vefilm

ZBOGOM, MISTER CHIPS

Predstava ob 19. uri odpade!

Sijajna ruska muzikalna komedija v stilu nepozabnega »Pastirja Kostjca« s isto

LJUBO ORLOVO v gl. vlogi. — Isti režiser G. V. Aleksandrov in isti komponist Dunajevski.

Last: Merkurfilm — Zagreb. Danes ob 16., 19. in 21.

Ob 21. uri premiera enega najboljših poljskih filmov

STRAH Z ULICE

(STRACHY)

Film predstavlja pretresljivo dramo mladega dekleta v boju za obstanek.

KINO UNION — Tel 22-21

Sijajna ruska muzikalna komedija v stilu nepozabnega »Pastirja Kostjca« s isto

LJUBO ORLOVO v gl. vlogi. — Isti režiser G. V. Aleksandrov in isti komponist Dunajevski.

Last: Merkurfilm — Zagreb. Danes ob 16., 19. in 21.

Včerašnja premiera je navdušila vse navzoče!

Volga, Volga

STALNO RAZPRODANE PREDSTAVE!

KINO MATICA, tel. 22-41

Železnica

KOLENDAR

Danes: Petek, 11. oktobra: Nikazij, Firmin, Materinstvo Matere božje

DANASNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Volga, Volga...

Kino Sloga: Geronimo (premiera ob 16.)

Kino Union: Zbogom, Mister Chips! (ob 16.)

Strah z ulice (Strachy) premiera ob 21.

Razstava slikarja Ljuba Ravnikarja v Ohrsnelovji galeriji, Gosposvetska cesta 3.

Vstop prost

DEZURNE LEKARNE

Danes: Mr. Bakarčić, Sv. Jakoba trg 9,

Ramor, Miklošičeva cesta 20, Murmayer,

Sv. Petra cesta 78.

Od pod sira

Množe se prošnje za izpiembo rodbinskega imena. V naši ožji domovini menda ne bo zaenkrat posebnega prirastka takih prošelj, pač pa tam doli pri naših bratih Hrvatih. Med njimi je namreč mnogo takih »Hrvatov«, ki imajo nekoliko čudna rodbinska imena in jih je treba glede na duh časa nekoliko izpremeniti, da jih spravijo nosilci v sklad z novimi pogledi na njihovo plodonosno delo.

Današnje zagrebške »Novosti« poročajo o nekaterih takih razumljivih in potrebnih spremembah rodbinskih imen. Tako je dovoljena Hermannu Blühweissu in njegovi soprogi Loi, rojeni Herbst sprememba rodbinskega imena v Bošnjak. Slavko Rosenberg in njegova soproga Helena se bosta odslej pisala Radej. Ing. Aleksander Skender-Kleinkind se bo pihal v bodoče Klančec, ing. Ivo Hemann in njegova soproga Dina, roj. Spuch se bosta pa pisala Hrlić. Begu zlata in diamantov v Ameriko se pridružuje pri nas beg enih rodbinskih imen v druga ali tujih v domača.

Z Jesenic

— Zalna svečanost za Viteškimi kraljem Aleksandrom I. Sokolsko društvo Jesenice je priredilo v sredo zvečer v Sokolskem domu zalno svečanost za blagopokojnim kraljem Aleksandrom I. Zediniteljem. Svečanost je posetila številna sokolska družina in prijatelji sokolstva, ki so veliko dvorano napolnili do kraja. Vse žalni spored se je vršil po zamisli br. Pahorja iz Trbovelj. Krasna scena je napravila izredno »ep in resnoben« vtis. Br. Klavora je v krasnem govoru orisal lik blagopokojnega kralja Aleksandra kot človeka, vojskovodjo, državnika in tvorca mira. Po notranji svečanosti so šli vsi udeleženci pred spomenik kralja Aleksandra, kjer je društvena deputacija položila pod spomenik krasen venec. Vsa zalna svečanost je napravila na veliko množico ljudi zelo globok in močan dojem. Sodelovala je sokolska godba.

— Nameščenci obratov železarne, želežarne, hladnovaljarne in priključnih oddelkov so darovali v spomin na svojega dolgoletnega predstojnika, pokojnega ravnatelja Gustava Schüllerja 300 din Ciril-Metodovi družbi za dobrodelne namene.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri

Petek, 11. oktobra: Revizor. Red premier-

ski

Sobota, 12. oktobra: Romeo in Julija. Izven

Nedelja, 13. oktobra: Revizor. Izven

Ponedeljek, 14. oktobra: zaprto

OPERA

Začetek ob 20. uri

Petek, 11. oktobra: zaprto. (Generala)

Sobota, 12. oktobra: Jenufa. Red premier-

ski. Gostovanje Josipa Gostića in Elze

Karlovičeve

Nedelja, 13. oktobra: Grof Luksemburški.

Izven

Ponedeljek, 14. oktobra: zaprto

SPORT

Spor v plavalnem sportu

Znani incident, ki je nastal na plavalnem dvoboju med Madžarsko in Hrvatsko v Splitu, še vedno ni poravnat. Uprava Juge je včeraj poslala vsem, ki so sodelovali na tekmi pisмено obvestilo, ki se glasi: Upravni odbor Juge je na svoji seji 7. oktobra sklenil, da se črtajo iz članstva našega kluba Milan Ratković, Anton Nardeli, Zdravko Samardžić in Luka Ciganović, a Branko Žižek, Mate Dinković, Blagoje Barbleri in Miloš Milosavljević do j ukor, ker so podali izjavo, s katero žalijo nacionalni čel članstva.

Izključeni Nardeli je izjavil glede na to izključitev, da je Jug iz svojih vrst izključil najboljšie člane proti vsem pravilom, ker niso bili zaslišani in ni proti njim volil pravih postopke. Vsi plavalci, ki so sodelovali v izključeni bodo prav tako izključeni iz Juge.

Samardžić je zaradi incidenta v Splitu izgubil tudi službo pri Okrožnem uradu, a je bil takoj srejet pri Okrožnem uradu v Beogradu. Večina izključenih plavalcev bo odšla v Beograd, kar so že poneli nameravali, tako Ciganović, Milosavljević in Žižek, trije glavni stebri Juge, ki b-d študirali v prestolnici. Zaradi tega jih najbrž izključitev ne bo preveč bolela.

Kakor je videti gre naš sport zaradi plemenskih razdorov in povsem nepotrebnih incidentov zaradi zastov, dresov in grbov na mednarodnih prireditvah rakovo pot.

Inserirajte v »Sl. Narodu«!

Uredba o centrali za kurivo

Izdal jo je ministrski svet na predlog trgovinskega ministra

Ljubljana, 11. oktobra. Na temelju člena 1. uredbе o izpiemem-bah obstoječih predpisov in izdajanja novih z dne 16. septembra 1939 je izdal ministrski svet na predlog trgovinskega ministra uredbo o centrali za kurivo. Uredba se glasi:

Člen 1.

I. V svrhu preskrbe prebivalstva in vojske s kurivom se ustanovi pri trgovinskem ministristvu centrala za kurivo. II. Centrala za kurivo posluje po predpisih te uredbe. V svojem delu ne spada pod določbe zakona o državnem računovodstvu in zakona o glavni kontroli. — III. Centrala za kurivo upravlja poseben odbor šestih članov, od katerih določita po 2 minister trgovine ter minister za gozdove in rudnike, po enega pa vojni in prometni minister. Vsak član ima svojega namestnika, ki se določi na enak način. Odlok o ustanovitvi poslovnega odbora izda trgovinski minister. — IV. Potrebno osebje bo dal centrala za kurivo na razpolago Urad za kontrolo cen iz vrst svojih uslužbencev, po potrebi se pa lahko po sklepu kontrolnega odbora centrala namesti tudi honorarno osebje. — V. Nadzorstvo nad poslovanjem centrala opravlja trgovinski minister po svojem komisarju. Finančni minister ima pravico imenovati pri centrali svojega delegata v svrhu pregleda njenega računskega poslovanja.

Člen 2.

I. Naloga centrala za kurivo je proučevati potrebe prebivalstva glede kuriva, določati razpoložljive količine kuriva in jih po potrebi razdeljevati na konzumne rajone in kraje, ki se ne morejo preskrbovati iz svoje okolice. V ta namen lahko centrala za kurivo kupuje in prodaja drva in premog. — II. V izpolnjevanje te naloge lahko centrala za kurivo seže tudi po prisilnem odkupu razpoložljivih količin drv, ki presegajo potrebe za ogrevanje lastnih stanovanjskih in delovnih prostorov skozi devet mesecev. — III. Centrala za kurivo bo v stalni zvezi z ustanovami za preskrbo onih krajev, ki se ne morejo preskrbeti s kurivom iz svoje okolice in skr-

bela bo za kritje njihovih potreb. — IV. V svrhu kritja potreb v kurivu bo centrala za kurivo sodelovala tako z zainteresiranimi državnimi podjetji kakor z zainteresiranimi trgovskimi in industrijskimi organizacijami.

Člen 3.

I. Na zahtevo centrala za kurivo bo obče upravna oblast I. stopnje odredila prijavo zalog drv. Vsi tisti, ki imajo nad 50 m drv, morajo v tem primeru prijaviti svoje zaloge. Neprijavljene zaloge se bodo odvzele brez odškodnine v korist Centrala za kurivo. — II. V primeru zastoja tržišča drv lahko trgovinski minister na zahtevo centrala za kurivo predpiše kontrolo prevoza drv iz poednih krajev in srezov. V tem primeru bodo mogle državne železnice, parobrodne družbe in prevozna podjetja sprejemati drva za prevoz samo, če bo dala za to dovoljenje centrala za kurivo. — III. V krajih, kjer bi se pojavilo občutno pomanjkanje drv, bodo občinski uradi za preskrbovanje, kjer pa teh ni mestna poglavarstva odnosno občinske uprave na zahtevo Centrala za kurivo predpisale racioniranje prodaje drv ali vezanje nakupa drv na nakup odgovarjajoče količine lignita.

Člen 4.

I. Centrala za kurivo ima pravico pri prodaji drv pobirati 2% provizijo. Prav tako pripada centrali tudi morebitna razlika med nabavno in prodajno ceno, če kupuje drva pod posebno ugodnimi pogoji. — II. Sredstva iz teh virov bodo služila za kritje materialnih in osebnih izdatkov centrala, kakor tudi podpore v svrhu povolitve kuriva, ki se prodaja preko občinskih ustanov za preskrbovanje. — III. Sredstva centrala bodo naložena na čekovni račun Poštne hranilnice. O uporabi vseh teh sredstev bo odločal poslovni odbor centrala.

Člen 5.

Podrobnejše določbe o poslovanju centrala za kurivo in nadzorstvo nad njenim računskim poslovanjem izda trgovinski minister.

Člen 6.

Ta uredba stopi v veljavo z dnem objave v »Službenih novinah«.

Neki vrag jo je zmotil

pa je izmaknila svojemu gospodu 8000 din — Karambol s hudimi posledicami

Ljubljana, 11. oktobra

Služkinja Antonija je skesano sedela na zatožni klopi pred sodniki maleša kazenskega senata. Obtožnica je naveljala, da je svojemu gospodarju, nekemu zdravniku iz ljubljanske okolice, ukradla 8000 din. Primer služkinje Antonije potrjuje izrek, da priložnost greh dela. Antonija je predvsem priznala, da je denar svojemu gospodu ukradla, in sicer zaradi tega, ker jo je neki vrag zmotil. Vedela je, da ima gospod shranjene tisočake v predalčku mizice. Predalček ni bil vedno zaklenjen. Kakor vse služkinje, je tudi Antonija brskala, kadar je pospravljala po predalčkih in je izsledila shranjeni denar. Več dni se je premagovala, kadar je brskala prah po mizi in odpirala predalček, v katerem so bili tisočaki. Naposled se je udala skušnjavi, neki vrag jo je pač zmotil.

Ker je Antonija tatvino priznala in obljubila, da ne bo nikoli več kradla, je dobila primerno nizko kazen za svojo prvo tatvino.

ZA 20 DIN SE JE UMALAL

Delavec Mirko je bil obtožen, da je v domači gostilni ukradel natakardio 20 din. Zjutraj je natakardica prešla denar. V predalu je bilo nekaj stotakov in nekaj kovancev po 20 din. Kmalu nato je šla natakardica po omarah v gostilniški sobi pa je tedaj sedel obtoženi Mirko. Ko je gostilničar slučajno opazil, da se je videl, da Mirko odpira predal v omar. Vprašal ga je, kje je dobil ključ in poklical natakardio. Natakardica je imela ključ od predala pri sebi. Mirko si je nabavil ponarejen ključ s katerim je odprl predal. Zavaroval se je, da je ključ našel na neč, a kdo bi mu verjel. Nevarnost je bil tudi njegov ostali zavarov. Zavarovalni se je, da je hotel samo prebrskati v predal, da bi videl, ali je denar v njem. Kovanca za 20 din pa ni izmaknil. Morda bi kdaj

kasneje, ako bi bil v veliki stiski ukradel denar iz predala.

Senat je razsodil, da je Mirko kriv. Kovancec je izgnal. Mirko je priznal, da je imel namen denar ukrasti kdaj pozneje, torej ni dvoma, da je bil tat samo on in nihče drugi. Predsednik senata ga je vprašal, zakaj se je umazal za borih 20 din. Prisodil so mu pa 3 mesece zopora, toda pogojno, ker Mirko še ni bil kaznovan kdaj prej.

HUD KARAMBOL DVEH AVTOMOBILOV

Včeraj vse dopoldne je trajala razprava pred sodnikom poedincem okrožnega sodišča dr. Pompetom proti nekemu zdravniku in nekemu mladoletniku, ki ju je državni tožilec obtožil, ker sta imela pred meseci hud karambol v ljubljanski okolici. Sodnik je zaslišal več prič, a razprave ni mogel zaključiti, ker so izpovedi močno nasprotovale in bo treba zaslišati še nekaj prič.

Karambol je imel hude posledice. Oba avtomobila sicer nista bila močno poškodovana, a v avtomobilu obtoženega zdravnika se je vozila neka sookolnica, ki je dobila pri karambolu hude poškodbe na obrazu. Prizadele stranki bi se najbrž poravnali med seboj, toda ponesrečenka je zahtevala veliko odškodnino od mladoletnika, oziroma od njegovega očeta, ki je po njenem mnenju zakrivil karambol. Oba obtožena sta zanižala krivdo in jo valila drug na drugega. Mladoletnik, ki tedaj še ni imel šoferskega izpita, je izjavil, da se ni mogel biti umakniti nasproti vozečemu zdravnikovemu avtomobilu, da je torej storil vse, kar je bilo mogoče, da bi preprečil karambol. Zdravnik pa trdi, da je mladoletnik vozil nevarljivo in bi karambol lahko preprečil, če bi se umaknil nižje od mesta nesreče na naravnem izogibašću na travniku.

Ličkanje koruze v dveh dejanjih

Deloma krvava, vseskozi pa podivjana „ljudska“ igra v Slovenskih goricah

Maribor, 10. oktobra. Izmed vseh za preživljanje zlasti delavskih slojev neizogibno potrebnih poljskih pridelkov je zaradi letošnjega negodnega vremena vseh predvsem koruze najbolj trpela. Zrasla je sicer še celo po hribovskih krajih do 3 m visoko, toda polovica njej skoro brez strokov. Preostanek je le za silo dozorel. V kolikor in tam kjer ta skromni preostanek ni postal plen lačnih, ga zdaj pospravljajo z njiv domov. Prišla je (letos zakasnela) doba »ličkanja«. V primerih dobre letine je to tudi po štajerskih vaseh nekakšen ljudski praznik, na katerem se zbira mladina obojega spola iz vse soseske.

Letos smo mislili, da bo to praznovanje izostalo, ker je kot rečeno, vsled slabe letine zelo žalostno. Pa kakor doznamo, se dobijo tudi letos izjeme. Imeli smo že — kakor se gotovo še spominjate — v začetku takega praznovanja primer, ko se je cela družba in med njo največ ženske mladine dogovorila za krajjo jabolk na delo.

Zdaj pa ima orožništvo pri Sv. Barbari v Slov. goricah mnogo posla z ličkanjem koruze pri Krepeku Jožetu v Viniki vasi. Med tem ko so tu že pričeli z ličkanjem, so fantje: Lesnjak Janez, Grahornik Maks, Kranjc Anton, Ernst in Jožef in z njimi

tudi oženjeni štos Alojz po vasi Zgor. Voličina in Vinikiča kot divji kričali in izživljali z »auf biks« ter spotoma napadali sicer redke mirne potnike. Na tej poti so srečali hčerko Kranjca Franca, 16 letno Marijo Kranjc, ko je nesea v korbi večerjo za delavce blizu tam se nahajajoči preši. Nesla je dobro večerjo: kokošjo obaro in še več drugih posebnih dobrot. To vse z deklino vred je bilo imenovani šestorici na poti. Eden izmed njih (Kranjc Jože) je lopnil po košari tako, da je razbil posodo in da je šla vsa dobra večerja po tleh. Ostali so se lotili deklino same, pa jim je k sreči za njo še pravočasno zbežala.

To bi bilo prvo dejanje. V drugem dejanju dobimo imenovano družbo že pri ličkanju pri Krepeku. Mislimo si, da je ličkanje samo brez posebnosti že končano. Sledi razhod s pričetkom krvave igre. Od prav te družbe se eden (Grahornik) zadre, češ da ga je udaril Kranjc Konrad. Ta pristopi k Grahorniku rekoč: Dozajda te še nisem jaz udaril, še le zdaj te bom. Na to pa sta že priskočila na pomoč Grahorniku Kranjc Anton in Ernest. Oborožena sta bila s palicama. Anton Kranjc pa je bil mnenja, da je palica vse premalo, zato je segel

v žep po nož in ga Kranjcu Konradu zabolal v ledje, kjer mu je zadal 15 cm dolgo in do 5 cm globoko rano. Zaboljeni se je takoj zgrudil na zemljo. Prenesli so ga v hišo in odpravili v bolnico.

Kadar je konec igre v gledališču, je pač konec! Občinstvo se razide vsak z užitkom spominov na igro. Koncu takim »ljudskim« igram pa kakor je ta iz Vinike vasi pa še sledi začetek — pokore. Po takih krvavih dramah se navadno vršijo hišne preiskave, pri katerih se rado najde in iztakne tudi kaj drugega kakor pa kar se išče. Tu di v tem primeru so orožniki doznali, da mora imeti eden Kranjčevih fantov samokres brez orožnega lista. Le tega je res imel Kranjc Anton. Iz strahu pred orožniki pa je zaprosil sosedove Cvikirove, da so ga skrilili. To pa so orožniki doznali in zaplenili samokres.

Težke bodo posledice iz prvega dejanja (napad na 16-letno deklino), a še težje zaradi težke, morda celo smrtno nevarne poškodbe Konrada Kranjca. Imenovani razgrajajo so bili že ponovno prijavljeni, toda ker premalo ali sploh ne kaznovani, so dobili kakor smo videli, še večjo korajžo za še večje podivjanje.

gostje. Konec pretepa treh mladeničev so napravili svede orožniki. In zdaj še le je prišlo na dan, kaj je bil vzrok tej medsebojni bitki. Lep Miha je Lepu Avguštinu prevzel dekle. Zato je Lep Avgustin prvi udaril Lepa Mihata, čeprav sta si brata po imenu in nemara tudi blizu po krvi.

— Jupiter — Saturn v noči 11. oktobra! V primeru jasne noči, se bo nocoj 11. oktobra (iz lege Maribora) na jugovzhodnem nebu že zgodaj v noči videl zanimiv prizor najbližjega srečanja (konjunkcije) med planetoma Jupiterom in Saturnom. Oni od obeh, ki je bolj svetlo bleščeč, je Jupiter. Tudi od nocoj dalje bo vsako noč zanimivo opazovati, kako se planeta zopet oddaljujeta in v kakšnem stališču se nahajata v razmerju do lune in malega voza.

— Nov grob. Umrl je upok. poštni uslužbenec Jožef Lort, star 75 let. Zaluzočim svojem našo globoko sožalje!

— Nočno lekarniško službo imata danes Vidmarja dvorna lekarna na Glavnem trgu 20, tel. 20—05, in Savostova magdalenska lekarna na Kralja Petra trgu 3, telefon 22—70.

— Haloze in Slovenske gorice vabijo... V okviru stalnega tedenskega turističnega pregleda bo Tujakoprometna zveza »Putnik« v Mariboru v petek dne 11. t. m. ob 14.10 preko ljubljanske radijske postaje objavila zanimivo turistično propagandno reportažo o trgovini v Slovenskih goricah in Halozah. Ker predstavlja trgatve, ki se začnejo za dni, posebno mlakovo turistično privlačnost za naše vinorodne predele, opozarjamo na to aktualno propagandno reportažo.

Omilenje strogega pasjega zpora. Z dovoljenjem kraljevske banske uprave dravske banovine v Ljubljani z dne 5. X. 1940. III-5 št. 1807-2 se z današnjim dnem omili strogi pasji zapor tako, da morajo psi nositi nagobčnik brez vrvice ali pa vrvice brez nagobčnika. Druge odredbe razglasene z razglasom mestnega poglavarstva dne 19. 7. 1940 ostanejo nadalje v veljavi.

— Praktični učiteljski izpiti v Mariboru. Včeraj so se pričeli pred državno izpitno komisijo praktični učiteljski izpiti, ki bodo trajali 14 dni. K izpitem se je prijavilo 34 učiteljev in 11 učiteljic.

— Ni dovoljeno biti sam tožilec sodnik in izvršilec kazni. Na štajerski zemlji okoli Sv. Barbare je vse polno — Kranjcev, namreč nosilcev tega imena. To smo videli že v primeru Vinike vasi. Tu imamo zopet nekoga s tem imenom. Ta Kranjc Ivan pa je posestnik v Zikaricih. In tudi ta Kranjc si je nakopal nepotrebne sitnosti. Vzel je namreč Genovefi Dominikovi, vinčarki iz Iršovec ob Sv. Urbanu pri Ptujju košaro z jajci, jabolkami, kostanjem, fižolom itd. Stori pa je to samolastnost, ker so mu njegovi otroci povedali, da je imenovana pred tem na njegovem vrtu pobrala odpadla jabolka. Zato je mislil, da ima na ovadbo svojih otrok že pravico tožila sodnika in tudi — izvršila kazni. Pa se je modri možakar zelo zmotil. Dominiko Genovefa se je namreč obrnila do orožnikov pri Sv. Barbari in ti so napravili red ter začasno razsodili tako, da ženska vrne Kranjcu toliko jabolk, kolikor jih navede v njegovem vrtu, a nasprotno mora Kranjc Dominiko i vrniti košaro z ostalo vsebino. Povrh je dobil še pouk, da sam nima pravice, kakor jo je on izvajal v primeru te žene. Tudi jo brez dokazov ne sme obdolževati, češ da za to hoči okrog, da — krade.

— Ne prodajajte smrekovih kož. Ponovno smo opozorili, da so kupčije s smrekovimi kožami (lubjem ali črešom) brez izrecnega dovoljenja nedopustne. In to v primeru, ko gre odlično le za prekupevanje. So pa tudi gozdovi, kjer tudi posestnik sam brez dovoljenja pristojne oblasti ne sme niti sekati lesa, še manj pa za razprodajo. So pa nastale izredne razmere tudi v tem pogledu in treba z njimi resno računati. Te dni je neki Novomeščan na južni strani Pohorja pokupil več smrekovih kož in jih je zbral za dva vagona, jih je prodat nekemu v Ljutomer. Ali bo obveljal njegov zagovor s sklicevanjem na njegovo usnjarsko obrt, to je še vprašanje. Kdor si glede takih kupčij ni na jasnem, naj se obrne na strokovna združenja ali pa na občino.

— Lepo ga je prenočil. V neki gostilni na Pragerskem sta se našla Šober Alojz iz Spodnje Poljske in Smiljan Peter iz Makol. Šober je vedel, da ima Smiljan pri sebi denar. Namesto, da ga bil pustil prenočiti v gostilni, ga je zvalil s seboj, češ da bo pri njem prenočil. Spravil pa ga je med spanjem vzel 400 din. Ni pa tega zagrešil, ker bi bil v nujni življenjski potrebi, ampak da uteši svoj strasti po zapravljaj. Odpravil se je v Maribor, kjer je v kratkem večji del ubogemu de-

lavcu ukradenega denarja lahkomiselno napravil. Edino, kar je ostalo še lepega pri njem, je njegovo priznanje in celo uvidenost, da ni storil prav in da dobra volja, da bo svoj greh skušal popraviti s povrnitvijo tatvine.

— Zluti ulica na blišnih jezerih. Maribor je tudi pod čisto drugimi razmerami v bistvu ostal tisti, kakor je bil pod starimi gospodari. Namreč živi in razvija se na tečajih dvojnih skrajnosti: tu razkošje, bahaavo po vsemestu dišeče razkošje, a tam v najbližji sosesčini ali ulici pa stara skrajna zanemarjenost. V zadnjem času so se n. pr. spravili na olepšavanje vogalov gotovih ulic v zgornjem delu mesta. Stori so to najbrže po stari navadi obleganja takih vogalov, skozi katere je težko prebriniti se, ker stojijo mislijo, da so oni neomejeni gospodari uličnih vogalov. — Od tega razkošja pa napravite mal izlet preko Magdalenskega parka do stavbišča drž. realne gimnazije. Na glavni strani (proti tovarni) vodi Zlita ulica. Gorjanec kje na Pohorju ali Kosjaku bi bilo sram take ulice in to že zaradi poti, ki se nahaja v globokem blatu in mlakazah, pri dežju pa se preko celega dela ulice razliva — jezero. Pravi pa je, da takih ulic na blišnih jezerih še več tam gori v najnovšem mestnem okraju.

— Delo na mariborskih stavbiščih. Maribor ima letos poleg drugih dvoje velikih gradbenih del: Hutterjev stanovanjski blok in drž. realno gimnazijo. Obe gradbi se nahajata v polnem razmahu živahne delavnosti. Gradalci se dozdva, kakor da hoče i delavstvo samo s pridnim delom nadomestiti lepi čas ponesrečene zadnje stavke. Na Hutterjevem bloku so ponekod že prišli preko drugega nadstropja in se pripravljajo že za tretje. Pri real. gimnaziji pa se kažejo tudi že priprave za višinsko gradnjo, ki obeta biti zelo zanimiva. V primeru količjak ugodnega vremena bosta obe veliki stavbi še pred zimo v glavnem dovršeni.

Mariborsko gledališče

Repertoar Narodnega gledališča v Mariboru
Sobota, 12. septembra ob 20.: Cyrano de Bergerac. Premiera. Otvoritevna predstava.

Nedelja, 13. septembra ob 20.: Cyrano de Bergerac.

Zasedba v »Cyrano de Bergerac«. V tej veličastni herojski komediji, katere premiera se vrši v soboto 12. t. m. kot otvoritvena predstava letošnje sezone, nastopi blizu 100 oseb. Režija je Skrbniškova in Koščeva. Naslovno vlogo igra Skrbnišek, v glavnih vlogah pa nastopajo: Verdonik-Rasbergerjeva kot Rokšana, novi član Venišnik kot Christian, Nakrst kot grof Guiche, Košta kot Le Bret, Košič kot slasličar Ragueneau, Gorinšek kot stotnik Carbon. Odrsko godbo je uglašil voj. kapelnik J. Jiranek. Glede ostale zasedbe opozarjamo na gledališke lepake.

Popis živine in živinske vprege

Na podlagi člena 234 zakona o ustroju vojske in mornarice se vrši za območje mestne občine mariborske popis živine in prevoznih sredstev dne 8 in 9. decembra 1940 na dvorišču kasarne 32. artill. polka v Mariboru vsakokrat s pričetkom ob 6. uri zjutraj. Popis se bo vršil po vsej državi po vojaških komisijah na enak način kakor leta 1933. Pripominjamo, da živina in prevozna sredstva ne bodo žigosana, da je to običajen popis, kakor ga vrši vojaška oblast v smislu zakona ter da je dolžnost lastnikov živine in vprežnih vozil, da privedejo svoje konje ter vprego k pregledu in popisu točno zgoraj navedenega dne. Vojaška komisija bo pregledala od živine le kopitarje (konje, meze itd.), ki so stari nad tri leta ter vsa vozila z živalsko vprego kakor tudi pripadajočo opremo. Za pregled ne pride v poštev nedorasla živina pod 3 leta kakor tudi ne parkirjari (voli itd.). Ter motorna vozila. Vozila morajo biti zaprežena in se mora pripeljati vsa oprema. Lastniki morajo prinesiti s seboj za vsako žival živinski potni list ter hrano za 1 dan. Odujčevanje živine, vozil in opreme za časa popisovanja in 30 dni pred začetkom popisa je prepovedano. Za območje mestne občine mariborske velja ta prepoved od vključno 8. novembra 1940. Prestopki bodo najstrožje kaznovani.

Pozivajo se vsi lastniki, ki imajo konje in vozove v Mariboru, da ne prijavljajo (novi nakupi itd.), da isto prijavijo mestnemu vojaškemu uradu v Mariboru, Slomškovi trg 11, najdalje do 15. oktobra 1940, ker bodo sicer radi priključnaja lastnine kaznovani po vojaških predpisih.

Nepriilike v obmejnem šolstvu

Na šoli v Koprivni v novem šolskem letu sploh še ni bilo pouka

Maribor, 10. oktobra. Šneno je, da nam primanjkuje ob meji ljudskih šol, pa tudi učiteljsva. Nekajkrat smo opozorili na razne nepriilike, s katerimi se mora boriti naše obmejno šolstvo, četudi bi morali posvečati prvenstveno pozornost predvsem obmejnemu šolam in obmejnemu učiteljsvu. Raznim primerom šolskih nepriilik se pridružuje sedaj nov primer.

Ze drugi mesec v novem šolskem letu je na naših šolah pouk. V dravograjskem srezu pa imamo šolo na strmi Koprivni pri Črni. Šola je dvorazrednica in ima okoli

80 učencev, ki pa letos še niso prišli do pouka. Šolski upravitelj se še ni vrnil od vojakov, druga učna moč pa je na bolezenskem dopustu. Dovolj težke so tam še druge šolske prilike, na primer glede šolskih prostorov, ki so še zmerom v župnišču. — Deca je prepustnega nešolanja, kar je v vzgojnem in narodnoprosvetnem pogledu gotovo kvaren pojav.

Pričakujemo, da se vsaj za obmejne šole najde pravočasen izhod iz teh nepriilik, ki jih ob meji vsekakor ne bi smelo biti. Mislimo nekoliko bolj na našo Koprivno!

nogometniki guštanjškega Slovana. — Rezervni moštvi Maribora in Slavije se bosta tudi preizkusili. — SK Zeleničar je ustanovil osek table-tenisa, ki za bo vodil inž. Djukanović.

— Zeleničar staropokojenci dobijo ob razec za prijavo zaradi dražinskih doklade pri druženem predsedniku v Pipuševi ulici št. 12/1.

— O tem in onem. Te dni je prišel odgonskim potom iz Kranja v Seino ob Dravi 21letni pekovski pomočnik Alojzij Bratuš, ki so ga bili pred meseci identificirali z nekim utopljencem. S tem je nepojasnjeno vprašanje, kdo je bil dotični utopljeneec. — Na cesti pri Podlehniku je bil napaden posestnik Jakob Cafuta, ki je dobil več vbojiljav v hrbet. Zdravi se v bolnici. Za napadalce poizvedujejo. — Prazne bencinske sode so odnesli z dvorišča na Tržaški cesti kleparskemu mojstru M. Urbanu. — Iz gostine J. Nekrepa v Vetrinjski ulici so ukradli več serviet. — Z jablane in padel v St. Ilju 57letni vinčar Anton Gačnik in si zlomil desnico. V neki trgovini v Slovenski ulici se je zgrudila nenadoma na tla 18letna posestnikova hčerka Katarina Ambruš iz Slemenca pri Sv. Križu nad Mariborom. Prenehalo so jo v bolnico. — V Travnovi trgovini pletenin v Slovenski ulici je spremljevalca neke gospe, ki si je izbirala pletenine, z bliskovito kretnostjo ukradel žensko jopico, nato pa izginil. — Kurji tatovi so se pojavili v Radvanju, kjer so izpraznili kurnik posestnika Mihaela Kuka. — Okoli 300 kg sortiranih jabolk so ukradli na posestvu inž. Pahernika v Laznici. Škode je okoli 2000 dinarjev.

— Razpisani zdravniški mesti sta pri OUZD v Mariboru. Prošnje je vložiti do 6. novembra.

— Odklonjena prošnja na mariborske srednje šole. Enako kakor starši takih otrok iz ljubljanske in celjske okolice so tudi mariborski okoliški starši prosili ravnateljstva tukajšnjih srednjih šol, da okoliške diake in diakinje uvrstijo v posebne razrede, v katerih bi bil pouk le predpolsni. Prošnja so prizadeli roditelji utemeljevali s težavami večerne vrnitve svojih otrok v primeru popoldanskega pouka itd. Kakor izvem, so baše celjska in ljubljanska ravnateljstva srednjih šol tej prošnji ugodila, ugodila pa niso ravnateljstva mariborskih srednjih šol. Vemo, da so take pregrupacije komplicirane, zlasti šele sedaj med šolskim letom. Vemo na tudi, da večji del članov proforskih zborov izhaja z našega podeželia ter zato pač najboljše razume tozadevne težave prizadetih staršev, ki ponovno prosijo za uoštevanje navedene prošnje! — M. — Zaradi enega dekleta so se trije udarili. V Doplevje gostilni v Seini ob Dravi sta sedela fanta Lep Miha in Šopinger Franc. Mirno sta se razgovarjala pri pol litru vina. Kar se jima pridruži še Lep Avguštin, tudi iz Zgor. Boča kakor ona dva. Takoj je nastal »ogjenj«. Besedam je sledilo dejanje: Lep Avguštin je s pestjo po glavi udaril Lepa Mihaela. Na to so se vsi trije med seboj spopadli, pri tem razbijali po gostilni, iz katere so bežali mirni

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Praktični, izjave beseda din 1.— davek posebej.

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par. Davek posebej. Najmanjši mesek 8.— din

PRVOVRSTNO CEPLJENO TREJE

divjake korenjake, na raznih podlagah, nudi Zlher Franjo, Zamušani, Sv. Marjeta, Moškanjci. Zahtevajte cenik! 2333

Poslužite se malih oglasov

»Slov. Narodu«

ki so najcenejši!

ZA VSAKO PRILIKO

najboljši in najcenejši oblačilni material za naprave za pri PRESKER Sv. Petra cesta 14

LOKAL SE ODDA

Ponudbe na upravo lista pod »Prometna točka«. 2342

MLEKARNO ODDAM

Ponudbe pod »Dobra točka« na upravo Sl. Naroda. 2341

KLIŠEJE

ENO VEČERJNO JUGOGRAFIKA SV. PETRA NASIP 23

SLUŽBE

Beseda 50 par. Davek posebej. Najmanjši mesek 8.— din

VAJENKA

ki se že uči 1. leto, pridna, poštena, močna, želi zaradi polabšanega prometa premeniti mesto k dobremu trgovcu. Ponudbe na Andrej Balon, trg, Jesenice, Gor. 2334

KONCIPIENTA

iščem za takojšen nastop. Po možnosti s prakso. Dr. Strasser Armin, Dol. Lendava. 2331

2 KROJASKA POMOČNIKA

dobro izurjena za damsko in moška dela sprejme za takojšen nastop: Obličnica Dolinšek, Tržič. 2347

PRODAM

novi, s prevleko, prodam ali zamenjam za staro obleko ali ševlje. — Klavžer, Vošnjakova ul. 4. 2349

KITARO

Vošnjakova ul. 4. 2348

JABOLKA

obrana, zimska, gombove, bobove in druge dobre, trpežne vrste razpoložljive Cehner Henrik, trg., Lelčice, Koroško. 2343

KUPIM

Beseda 50 par. Davek posebej. Najmanjši mesek 8.— din

RADIOAPARAT KUPIM

1 ali 2evni. — Hribar Franc, Kolezijska ul. 8, Trnovo. 2340

KUPUJEM IN PRODAJAM

rabljene čevlje in moške obleke, rabljeno perilo in stare cunje KLAVER

Vošnjakova ul. 4. 2348

POSEST

STAVBIŠČE

cca 2000 — 2500 m² v Mariboru kupim. Prednost bližina kolodvoru in možnost lastnega vodnjaka. Ponudbe prosim na upravo lista pod »Gotovina 2500«. 2328

NARODNA TISKARNA LJUBLJANA

IZVRŠUJE VSE VRSTE TISKOVIN PREPROSTE IN NAJFINEJŠE